

Andrea Petrik Huseinović

4. - 20. svibnja 2009.

ZAGREB,
4. - 20. svibnja 2009.

CENTAR ZA KULTURU NOVI ZAGREB, Trg Narodne zaštite 2, Remetinec, Zagreb
GALERIJA VLADIMIR BUŽANČIĆ

○ Andrei

U današnjoj poplavi različitih likovnih sadržaja za djecu, dječjih slikovnica, ilustracija i crteža, samo se neupućenu promatraču sa strane može učiniti kako je tržište dječje knjige zasićeno dobrim autorskim slikovnicama. Često neizbalansiran likovno-kompozicijski odnos između slike i teksta, neprimjerena kvaliteta teksta ili crtež koji pogoduje infantilno-kičastom sažimanju svijeta još uvijek vrebaju na djecu s polica knjižara i knjižnica.

Iako su hrvatski ilustratori dječje knjige i slikovnica već desetljećima tradicionalno *jaki*, s prepoznatljivom razinom kvalitete i likovne invencije, i dalje se kroz opuse mlađe generacije ilustratora njeguje visoka likovna kultura i tekstualna prilagodba određenoj dobi. Nije zanemarivo primijetiti kako većina hrvatskih ilustratora ima završenu Likovnu akademiju, gdje su već u crtanju, grafici i slikanju bili zapaženi kao studenti. Stoga njihova odluka za svijet dječje ilustracije nije uvjetovana *silom prilika*, odnosno time što se do nekih određenih godina nisu afirmirali kao likovni umjetnici, nego kontinuiranim afinitetom za ovo iznimno zahtjevno, osjetljivo i odgovorno područje.

Slikovnice i ilustracije Andree Petrlik Huseinović trenutačno su, čim su se pojavile, našle svoje istaknuto mjesto među mladim ljubiteljima slikovnica i likovnom publikom. Važno je reći kako su danas već iza ove umjetnice četiri autorske slikovnice (*Plavo nebo*, *Moja obitelj*, *Ciconia Ciconia*, i *Maleni*), s brojnim prestižnim domaćim i međunarodnim nagradama. Njezin cjelovito osmišljeni likovno-književni pristup svijetu dječje knjige nije mogao ostati nezapažen i neprepoznat jer tržište dječje knjige ipak usmjeravaju i diktiraju maleni konzumenti, bez obzira na jako marketinško

djelovanje pojedinih književnih izdavača ili prosudbenih komisija. Kako je rijetko tko u *vlastitoj državi prorok*, tako je i bilo za očekivati da Andrein crtež možda istodobno bude u većoj mjeri zapažen i vrednovan na inozemnim izložbama i sajmovima dječje, nego što će ga stručna javnost unisono nagraditi u Hrvatskoj. Neskriveno oduševljenje i istinsko poštovanje koje prema Andreinu ilustratorskom opusu u kontinuitetu pokazuju prestižni engleski, njemački, korejski, francuski i japanski izdavači dječje knjige pokazuje kako je njezin crtež pogodilo širok spektar likovnoga senzibiliteta različitih kultura.

Teško je reći što više plijeni pažnju kod likovnog jezika ove ilustratorice, je li to suptilno biranje tonske palete koja iznimno sinestezijski uvijek prati atmosferu i poruku priče koja se odvija i priča od stranice do stranice, vrsno pogodan izraz emotivna stanja na licima protagonista ili pokoje *pretjerivanje* u dimenzijama određenih dijelova tijela ili komada odjeće likova. Sa strogo likovne strane, Andrein crtež nije uvijek simplificiran na štetu priče ili previše narativan s mnoštvom detalja koji bi mogli odvlačiti pažnju od teksta i fabule. Od slikovnice do slikovnice, ona se prilagođava karakteru priče i tekstualnoga predloška, a ipak uvijek uspijeva ostati prepoznatljiva i vjerna vlastitom *stilu*. Kompozicija kadra na svakoj stranici određene knjige pomno je osmišljena: gotovo kao da je svaka stranica likovna priča za sebe, u kojoj nikada nije narušena izbalansiranost vizualne ravnoteže; lijeva i desna strana uspješno se međusobno *drže* u dinamičkom suodnosu, bez potenciranja vizualnoga kaosa i time eventualnoga težeg snalaženja u praćenju fabule likova i poruke priče.

Listajući Andreine slikovnice (posebice autorske), mora se primijetiti kako autorica ne bježi od tobože za djecu *kompleksnih i teških* emocija tuge, tjeskobe, straha, samoće, zločestoće, pravilno

PLAVO NEBO, 2001. Akrilik na papiru

ih integrirajući u dječje vizualno-osjetilno polje. Ona djeci prenosi stvarnost sa svim složenim emotivnim nijansama, pripremajući ih lagano za kasnije životne faze emotivnoga prepoznavanja i sazrijevanja; od aluzije na gubitak voljene osobe u *Plavom nebu*, do spominjanja ratne stvarnosti devedesetih godina u Hrvatskoj (*Ciconia Ciconia*). Edukativna dimenzija njezina pristupa ilustraciji pokazuje da se radi o iznimno senzibilnoj i odgovornoj umjetnici, kojoj nije primaran cilj tekst *upakirati* u vizualno prepoznatljiv likovni govor. Andrea se ne gubi u mnogo detalja priče, a kada i posiježe za likovno nabijenim kadrom s dosta boja, likova i predmeta, naše se oko nikada ne gubi u mnoštvu sitnica kaotičnoga slikovnog prikaza koji raspršuje koncentraciju. *Sitnice* koje su na njezinim crtačkim tablama jedino dopuštene, zapravo savršeno podilaze otvorenoj dječjoj znatiželji: karakteristična je za uspješne ilustratore dječjih knjiga. Nije realno očekivati da je svijet sastavljen od triju primarnih boja (žuta, crvena i plava) i zelene boje – obrascu u koji upada veliki broj svjetskih ilustratora – i Andrea je toga i te kako svjesna.

Bez obzira bira li tuđe priče kao predloške vlastitih ilustracija ili stvara autorske slikovnice za koje tekstove također piše i njezin suprug Kašmir, Andrea djeci svijet prikazuje u totalitetu mogućnosti, ali s jasnom i nedvosmislenom porukom o tomu koji je put ispravan. Bez tendencije moralnog relativiziranja ili, s druge strane, rigidna nametanja normi ponašanja koje djeci nisu transparentne, Andrea uvijek logički izvodi poruku priče u smjeru Dobrote, Istine i Ljubavi, učeći djecu kako to u današnjem svijetu nipošto nije obrazac ponašanja životnih gubitnika. Baš naprotiv. Teško da bismo je ikada mogli zamijeniti s nekim drugim hrvatskim ilustratorom dječjih knjiga, bez obzira koji tip posla *odrađuje*, iako se već javljaju njezini epigoni i izvan granica Hrvatske.

Možda je ključ tajne uspjeha Andreinih ilustracija u činjenici kako svaka knjiga emanira vlastito emotivno zadovoljstvo autorice, svijest da je u potpunosti realizirana kao individua te da je kroz vlastitu ostvarenost prilično rano bila u povlaštenu položaju napuštanja granica vlastitoga ega. Tajna je osobne sreće u davanju drugima, a da se uvijek zauzvat ne očekuje jednakovrijedan odgovor. Stoga bezrezervno zaronite u nadahnjujuće maštovit svijet ove nadarene ilustratorice!

Iva Körbler

Tama ili svjetlo.
Dobro ili zlo.
Lijepo ili ružno.

Tko može reći što je tama, a što svjetlo?
Što je dobro ili zlo?
Što je lijepo ili ružno?
Odgovorno ili površno?
Sa stilom ili bez njega?
Originalno ili kopirano?

Postoje pravila, postoje kriteriji. Uče se u školama, uče se kroz život.
Trebao biti sposoban, hrabar, odgovoran, osjetljiv, skroman, oprezan.
Trebao biti čovjek da bi mogao o tome govoriti ili suditi.

MALENI, 2006. Akrilik na papiru

Zato kažem:
Čovjek sam.
Rad kojim se Andrea predstavlja meni,
Hrvatskoj i cijelom svijetu je:
Dobar.
Lijep.
Originalan.
Jedinstven.
On ima dušu.
On ima tijelo.
On sam govori o sebi.
On je Svjetlost.
On je Andrea.

Kašmir Huseinović

ALICA U ZEMLJI ČUDESA, 2002. Akrilik na papiru

ALICA U ZEMLJI ČUDESA, 2002. Akrilik na papiru

Andrea Petrlik Huseinović rodila se 1966. u Zagrebu.

Završila je Školu primijenjenih umjetnosti i Akademiju likovnih umjetnosti.

Osim ilustriranja bavi se i pisanjem. Do sada je objavila četiri autorske slikovnice, **Plavo nebo**, **Moja obitelj**, **Ciconia Ciconia** i **Maleni**, koje su prevedene i objavljene u Japanu, Francuskoj, Italiji, Južnoj Koreji, Kini i Sloveniji.

Plavo nebo je od 2002. godine među 42 najčitanije knjige na ICDL-u (International Children Digital Library), SAD.

U prestižni katalog najboljih knjiga za djecu 'The White Ravens' (International Youth Library Muenchen) knjige su joj uvrštene nekoliko puta: **Ciconia Ciconia** 2004. godine, **Moja obitelj** 2006. godine, a **Maleni** 2007. godine.

Slikovnica **Moja obitelj** prezentirana je 2005. godine na radionicama "U SUSRET EXPO-u 2005." U Hekinanu, Japan, na kojima se predstavljala hrvatska ilustracija u Japanu.

UNESCO je za plakat povodom Svjetskog dana knjige i autorskih prava odabrao njezinu ilustraciju iz slikovnice **Jakov lektor** Kašmira Huseinovića.

Originalne iz nagrađenih slikovnica **The Blue Sky** i **Alica u zemlji čudesa** za svoju međunarodnu zbirku otkupio je japanski *Chihiro Art Museum*, koji posjeduje jednu od najvećih zbirki ilustracija na svijetu.

Za ilustriranje je nagrađena pet puta;

2002. – domaća nagrada „**Grigor Vitez**“ za autorsku slikovnicu **Plavo nebo**,

2002. **IBBY Honour List** – za ilustracije iz knjige **Pinokio** C. Collođija

2003. – **BIB Gold Plaque**, 19. Biennial of Illustrations Bratislava za ilustracije iz autorske slikovnice **Plavo nebo** i **Alice u zemlji čudesa**, L. Carrolla

2004. **Grand Prix OBI 04**, Oita Biennial of Illustrations, Japan, za ilustracije iz autorske slikovnice **Ciconia Ciconia**.

2007. **Ovca u kutiji**, Zagreb, za ilustracije iz autorske slikovnice **Maleni**.

Sve nagrađene knjige objavio je Kašmir promet, Zagreb.

Ilustrirala je petnaestak slikovnica za strane nakladnike (Ladybird, Oxford University Press, Scholastic, Chicken House, Templar publishing, Child's Play International, Parragon, Letts, Allegra, Top That, Tyndale House Publishers) i četrdesetak slikovnica za domaće nakladnike.

PLAVO NEBO, 2001. Akrilik na papiru

SAMOSTALNE IZLOŽBE

1994. Galerija VN, Zagreb, RASPUĆE
1999. Galerija Prozor, Zagreb
2006. Bosanski kulturni centar „Vezeni most“, Tuzla, BIH
2006. Galerija ULUPUH, Zagreb – samostalna izložba ilustracije
2007. „Andrea u nekom drugom gradu“, Bosanski kulturni centar, Sarajevo, Sarajevska zima
2008. Zagrebački kulturni klub, Zagreb
2008. Francuski institut u Zagrebu, Medijateka

SKUPNE IZLOŽBE

1999. 17. Bijenale ilustracije u Bratislavi BIB, Bratislava
2000. Bratislava World Illustration 2000, Japan
2001. 18. Bijenale ilustracije u Bratislavi BIB, Bratislava
2002. Fantastic Zoology, izložba UNESCO-BIB Workshopa, Bibiana – House of Art for Children, Bratislava
2002. Zoologie fantastique, izložba UNESCO-BIB Workshopa, UNESCO Headquarters, Pariz
2002. Izložba hrvatskih ilustratora na nacionalnom štandu na Sajmu knjiga u Frankfurtu
2003. Fantastic Zoology, Copenhagen.
2004. Japan, izložba u organizaciji JBBY-a (Japanese Board on Books for Young People) „Awarded authors BIB 2003“
2004. Japan, Aki town, Oita Biennial of Illustrations, OBI 2004, izložba radova iz slikovnice CICONIA CICONIA
2004. Japan, Chihiro Art Museum, međunarodna zbirka, Azumino – proljeće, Tokio – ljeto
2005. 20. Bijenale ilustracije u Bratislavi BIB, Bratislava
2006. Prvi hrvatski bijenale ilustracije – Klovićevi dvori
2006. Hrvatska ilustracija u svijetu, Interliber, Zagrebački velesajam
2007. Eine imaginäre Bibliothek [Children's books that don't exist (yet)].
Internationale Jugendbibliothek / International Youth Library, München, Njemačka
2007. 21. Bijenale ilustracije u Bratislavi BIB, Bratislava
2007. Knjižnica iz mašte, Internationale Jugendbibliothek / International Youth Library, Grupacija nakladnika hrvatske dječje knjige, Gradska knjižnica Jurja Šižgorića, Šibenik
2008. An Imaginary Library [Children's books that don't exist (yet)], Chihiro Art Museum, Tokyo, Japan

NAKLADNIK

Centar za kulturu Novi Zagreb
Zagreb, Trg Narodne zaštite 2, Remetinec
Tel./fax. 6140-189, 6140-190
E-mail: galerija.vladimir.buzanic@czk-novi-zagreb.hr
www.czk-novi-zagreb.hr

ZA NAKLADNIKA

Branko Marić

UREDNICIA

Anita Zlomislčić

AUTORICA PREGOVORA

Iva Körbler

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

Andrea Petrić Huseinović

LEKTURA

Jakov Lovrić

POSTAV IZLOŽBE

Iva Körbler

Andrea Petrić Huseinović

Kašmir Huseinović

TISAK

GRAFIKA MARKULIN - Lukavec

NAKLADA

300 PRIMJERAKA

Naslovnica: **Žuta ptica**, 2008. akrilik na platnu, 23,5 x 17,5
Zadnja stranica: **Tuga**, 2008. akrilik na platnu, 23,5 x 17,5

Grafika
MARKULIN

ISBN 978-953-6916-82-5